

**Opis zasad innowacji „Mały polak - młody obywatel”
w oparciu o autorski projekt edukacyjny „Mały Polak- młody obywatel”
autorstwa Elżbiety Bukowieckiej- Górny, Marleny Drozdowskiej i Małgorzaty Pawlak.**

Patriotyzm dziecka w wieku przedszkolnym nie przebiega w izolacji od życia w środowisku rodzinnym, przedszkolnym, najbliższego osiedla, swojego miasta czy kraju. Dziecko jest bezpośrednio lub pośrednio włączone w nurt wydarzeń, w którym uczestniczą jego najbliżsi, także wydarzenia, gdzie prezentuje się postawy i uczucia patriotyczne. W wychowaniu dziecka w wieku przedszkolnym nie można pominąć tak istotnej sprawy jak wpływ środowiska na kształtowanie osobowości dziecka, w tym także kształtowaniu uczuć patriotycznych. Dziecko powinno stopniowo być wprowadzane w patriotyzm poczynając od tego, co bliższe, z czym może zetknąć się bezpośrednio, przechodząc do spraw coraz dalszych. W procesie wychowawczo -dydaktycznym, realizowanym przez przedszkole obejmujemy całość oddziaływań, które mają wpływ na rozwój dziecka oraz przygotowuje go do życia w społeczeństwie. W procesie tym ważne jest organizowanie sytuacji edukacyjnych poprzez które dziecko będzie miało okazje zdobywać doświadczenia, związane z poznawaniem historii, rodziny i rodzinnej miejscowości, ale również historii Polski na podstawie znanych baśni i legend oraz tradycji i obyczajów przekazywanych z pokolenia na pokolenie.

Zadaniem przedszkola jest wzmocnienie u dzieci takich postaw, które z czasem przerodzą się w świadomość społeczną a wraz z nią z poczuciem przynależności narodowej. Celowe organizowanie sytuacji edukacyjnych, kształtujących szacunek dla ojczyzny, wiąże się z dostarczaniem dziecku właściwych wzorców zachowania i reagowania w sytuacjach, w których pojawiają się symbole narodowe takie jak herb miasta, godło Polski, barwy państwowe, hymn narodowy. Dziecko powinno zrozumieć, że symbole narodowe są nierozdzielnie związane z pojęciem ojczyzna, że należy je szanować, zachowując powagę.

Dzięki zrealizowanym treściom zwiększymy szanse edukacyjne dziecka, a przez rozbudzenie zainteresowań, ciekawości i aktywności w zakresie poznawania historii Polski oraz podstawowych zasad jej funkcjonowania, wyrabiamy szacunek do ojczyzny i jej tradycji oraz kształtujemy postawy patriotyczne.

Opracowany plan działań, w którym kładzie się nacisk na aktywność poznawczą, wychodzi naprzeciw dzieciom-zainteresowanym miastem, regionem, rodziną. Uczestniczą w nim dzieci ze wszystkich grup wiekowych a także pozostała część społeczności przedszkola-nauczyciele, pracownicy, rodzice.

Oto etapy realizacji projektu:

- " Nawiązanie współpracy z Klubem Senatorów Ziemi Pilskiej- rozmowy z dziećmi w przedszkolu.
- " Opracowanie materiałów, wspomagających realizację tematyki projektu tj. scenariuszy zajęć, uroczystości, konkursów
- " Realizacja tematyki „Mały polak- młody obywatel”
- " Realizacja konkursu dla dzieci z przedszkoli pilskich
- " Przygotowanie prac plastycznych, związanych z tematyką patriotyczną
- " Przygotowanie dzieci do quizu pt. „Mały polak- młody obywatel”
- " Ewaluacja programu

Celem edukacji patriotycznej jest:

- pełniejsze poznanie dziedzictwa historycznego, wydobycie wielorakich wartości, tkwiących we własnym regionie, rodzinie w kontekście wartości narodowych, kształtowanie powinności małych obywateli względem „Małej ojczyzny” a także formowanie postaw otwartych- nastawionych na zrozumienie innych kultur
- dostrzeganie zmian, zachodzących w regionie, mieście
- rozbudzanie zainteresowań „małą ojczyzną”- rozwijanie postaw patriotycznych, związanych z tożsamością kultury regionalnej

Realizacja programu edukacyjnego- innowacji wymaga starannego doboru metod i form pracy z dzieckiem. Dziecko będzie zdobywać doświadczenia przede wszystkim poprzez własną działalność i kontakty z ciekawymi ludźmi, a my mamy to mu ułatwić a zarazem stworzyć warunki do zdobywania wiedzy w tym zakresie. Dążyć będziemy do wyzwania i rozwoju różnorodnych form edukacji twórczej oraz wzbogacania wewnętrznego świata, pobudzania procesów poznawczych a także kształtowania wrażliwości na piękno ojczyzniego kraju. Preferencyjnymi metodami pracy będą metody aktywizujące, także twórcze- wyzwalające w dziecku inwencje twórczą, konieczność poszukiwania rozwiązań i odpowiedzi.

Motywacją wprowadzenia innowacji jest potrzeba lepszego poznania przez dziecko swego regionu, miasta, państwa, rodziny- ich dziedzictwa kulturowego. Wiemy dobrze, że wzorce, które czerpiemy z domu rodzinnego kształtują osobowość małego człowieka- młodego obywatela. Aby trwać w tradycji, jej kulturowości- trzeba coś o niej wiedzieć.

Oto obszary realizacji programu- treści edukacyjne:

- I Kraj, w którym mieszkam- Polaka
- II Rozpoznawanie symboli narodowych.
- III Stolica Polski- Warszawa.
- IV Geografia Polski.
- V Tradycje ludowe, obchodzone w ojczyźnie- Polsce, kultura narodowa.
- VI Sławni Polacy dawniej i dziś.
- VII Polska jest krajem demokratycznym.
- VIII Parlament Rzeczypospolitej- co to jest sejm i senat?

Realizacja powyższych obszarów odbywać się będzie w okresie od września 2014 do czerwca 2015.

Oto przykłady podejmowanych działań, sprzyjających realizacji założeń i zadań programu:

oczekiwane efekty:

- " Rozmowy z dzieckiem na temat historii kraju, oglądanie ilustracji, obrazków, książek- związanych z historią Polski-oczekiwane efekty: dziecko zna historie kraju, w którym żyje i wychowuje się.
- " Opowiadanie dzieciom legend i baśni, związanych z powstaniem państwa polskiego, z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych- oczekiwane efekty: rozwijanie zainteresowań historia ojczyzny, dz. zna nazwę swojej ojczyzny, uświadamia sobie, że jest jej obywatelem.
- " Ekspresje plastyczne nt.: „Mój kraj”- oczekiwane efekty: dz. wyraża swoje myśli, przeżycia i uczucia, przedstawi zdobyte wiadomości w formie pracy plastycznej.

" Zestawy niedokończonych zdań „Jestem małym Polakiem, bo ..."-oczekiwane efekty: dz. rozumie poczucie przynależności narodowej.

" Zestawy zabaw ruchowych w formie opowieści ruchowej, zestawu ćwiczeń ogólnorozwojowych,, wycieczki po Polsce"- oczekiwane efekty: dz. potrafi rozróżnić krajobraz nizinny, nadmorski i górski.

" Zabawy z elementem treningu twórczości „Demokracja.....Parlament....., wymyślanie skojarzeń do słowa, dokonanie wyboru przedmiotów związanych z podanymi słowami-oczekiwane efekty: dz. zna znaczenie słów „demokracja”, „parlament”.

" Wykonanie pracy konstrukcyjnej- przestrzennej,, Parlament w oczach dziecka"- oczekiwane efekty: dz. rozwija inwencje twórczą, zastosuje zdobytą wiedzę.

" Konstruowanie gry ścisganki np. „Spacer po Warszawie"- oczekiwane efekty: dz. zna najważniejsze miejsca i zabytki Warszawy.

" Śpiewanie hymnu Polski- znajomość zwrotek-oczekiwane efekty: dz. przyjmuje właściwą postawę podczas śpiewania hymnu.

" Opracowanie historyjki obrazkowej „Droga ustawy"- oczekiwane efekty: dz. zna sposób powstawania ustawy.

" Przygotowanie przedstawienia teatralnego z cyklu „Przedszkolaki uczniom"- zrealizowane w przedszkolu- oczekiwane efekty: dz. zna legendę o powstaniu państwa polskiego lub stolicy.

" Konkurs wiedzy pt.: „Parlament oczami dziecka w wieku przedszkolnym"- oczekiwane efekty: dz. zna podstawowe pojęcia, związane z parlamentem.

Podczas realizacji programu zakładamy systematyczną jego ewaluację. Posłuży ona do badania osiągniętych umiejętności dzieci oraz pozwoli na refleksję nad własną pracą nauczycieli, pracujących z programem- pozwalając program udoskonalić.

Modyfikacja i doskonalenie programu polegała będzie na:

- wykonywaniu różnorodnych prac plastycznych
- przeprowadzeniu zabaw dydaktycznych, utrwalających i systematyzujących wiadomości z realizowanego obszaru
- prezentowaniu piosenek i tańców , związanych z podejmowaną tematyka
- aktywnym uczestniczeniu dzieci w konkursach, inscenizacjach

Wpływ realizacji programu na dziecko i jego rodzinę zbadane zostanie za pomocą ankiet.

O efektach tego programu świadczyć będzie zaangażowanie się rodziców w rozwijaniu postaw patriotycznych dzieci. Najważniejsza jednak ewaluacja odbędzie się poza naszym zasięgiem, gdyż będzie dotyczyć dorosłego człowieka- świadomego obywatela, Polaka.